

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Eneli Kivi
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 08.07.2025 nr 2-5/5885

Meie 11.07.2025 nr 1.6-7/210-2

Taotlus täitmisregistriga liitumiseks

Seoses Teie 09.07.2025 kirjaga olete täitmisregistri vastutava töötlejana palunud Politsei- ja Piirivalveametil (PPA) esitada, lähtuvalt täitmisregistri põhimäärusest, hiljemalt 14.07.2025 täitmisregistriga liitumise taotlus ning vastused järgnevatele küsimustele:

1. Millise seadusest tuleneva ülesande täitmiseks asutus süsteemiga liitumist vajab?

PPA soovib kasutada täitmisregistrit infovahetuskanali kaudu andmete töötlemiseks ehk pangapäringute tegemiseks politsei ja piirivalve seaduse § 3 lõike 1 punktis 7 sätestatud ülesande täitmiseks, so süütegude menetlemiseks seaduses sätestatud alustel ja korras, sh välisriigist saabunud abistamistaotluse alusel, ning välislepingu või Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud kohustuse täitmiseks.

2. Milliseid andmeid asutus saada soovib (palun tuua välja andmete liikide kaupa) ja mis on nende andmete saamise õiguslik alus?

Infovahetuskanali kaudu soovime esitada päringuid järgmiste andmete kohta;

- 1) konto olemasolu;
- 2) konto saldo;
- 3) konto väljavõtte;
- 4) kontot kasutama volitatud isikud;
- 5) konto omaniku tegelik kasusaaja;
- 6) hoiulaeka olemasolu.

Iga kriminaalmenetluses tehtud päringu puhul on tegemist kaalutusotsusega, kas ja millise päringuliigi andmeid täpselt on vaja pärida ja see sõltub uuritava kuriteo iseloomust, kõigi päringuliikide puhul on seaduslikuks alused siin punktis järgnevalt välja toodud. Välisriigist saabunud taotluse alusel teeme päringu taotluses toodud ulatuses.

Päringute tegemise õiguslikud alused tulenevad:

Krediidiasutuste seadus (KAS)

§ 88. Pangasaladus

(5) Kirjalikus või elektroonilises vormis või täitemenetluse seadustiku §-s 63 sätestatud täitmisregistri (edaspidi täitmisregister) kaudu esitatud järelepärimise vastusena peab krediidiasutus avaldama pangasaladuse:

2) kohtueelse uurimise asutusele alustatud kriminaalmenetluses, sealhulgas välislepingus sätestatud korras välisriigist saabunud õigusabi taotluse alusel või Euroopa Liidu õiguses sätestatud kohustuse täitmiseks rahvusvahelise konventsiooni või muu välislepingu või politsei või muu sellesarnase pädeva asutuse koostöölepingu täitmiseks.

Välispäringute puhul lähtume Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2023/977, 10. mai 2023, mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelist teabevahetust ja millega tunnistati kehtetuks Euroopa nõukogu raamotsus 2006/960/JHA, mis oli varasemalt päringute aluseks. Muuhulgas lähtume välispäringute puhul Euroopa Nõukogu otsusest nr 2007/845/JSK, 6. detsember 2007, mis käsitleb kriminaaltulu jälitamise talituste vahelist koostööd kuritegelikul teel saadud tulu või kuritegevusega seotud muu vara jälitamise ja tuvastamise valdkonnas ning Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiividest 2019/1153, 20. juuni 2019, millega kehtestatakse normid finants- ja muu teabe kasutamise hõlbustamiseks teatavate kuritegude tõkestamisel, avastamisel, uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel ning annab riikide kriminaaltulu üksutel õiguse omada juurdepääsu pangaandmetele.

Kriminaalmenetluse seadustik (KrMS)

§ 32. Uurimisasutus kriminaalmenetluses

(2) Uurimisasutusel on õigus nõuda kriminaalasja lahendamiseks vajaliku dokumendi või vajalike andmete esitamist.

§ 215. Uurimisasutuse ja prokuratuuri määruste ning nõuete kohustuslikkus

(1) Uurimisasutuse ja prokuratuuri määrused ja nõuded nende menetluses olevates kriminaalasjades on kohustuslikud kõigile ning neid täidetakse kogu Eesti Vabariigi territooriumil.

§ 15². Isikuandmete töötlemine kriminaalmenetluses

(1) Kriminaalmenetluses on menetlejal õigus töödelda isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, mis on vajalikud kohtueelse menetluse ja kohtumenetluse läbiviimiseks, tõendite kogumiseks, kriminaalasjas tehtud lahendi täitmisele pööramiseks, jälitustoimingu tegemiseks või muu käesolevas seaduses sätestatud eesmärgi saavutamiseks.

§ 435. Rahvusvaheliseks kriminaalmenetlusalaseks koostööks pädevad õigusasutused

(2) Seaduses ning Eesti Vabariigile siduvas rahvusvahelises õigusaktis sätestatud ulatuses on rahvusvaheliseks kriminaalmenetlusalaseks koostööks pädevad õigusasutused kohus, prokuratuur, Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, Maksu- ja Tolliamet, Keskkonnaamet ja Sõjaväepolitsei.

Politsei ja piirivalve seadus (PPVS)

§ 7⁴⁶. Isikuandmete töötlemine ning isikuandmete välisriigile ja rahvusvahelisele organisatsioonile edastamine

(1) Politseil on käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 sätestatud, samuti välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate ülesannete täitmiseks õigus töödelda eriseaduses sätestatud arvestades:

- 1) isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid;
- 2) üldsusele suunatud ja avalikest allikatest kättesaadavaid andmeid.

(2) Politseil on seaduse, välislepingu või Euroopa Liidu õigusakti täitmiseks õigus edastada isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, välisriigile või rahvusvahelisele

organisatsioonile.

Isikuandmete kaitse seadus (IKS)

§ 12. Käesoleva peatüki kohaldamine

- (1) Käesolevat peatükki kohaldatakse isikuandmete töötlemisele õiguskaitseasutuse poolt süüteo tõkestamisel, avastamisel ja menetlemisel ning karistuse täideviimisel.

§ 15. Isikuandmete töötlemise seaduslikkus

Õiguskaitseasutus võib isikuandmeid töödelda seaduse alusel, kui nende töötlemine on vajalik süüteo tõkestamise, avastamise või menetlemise või karistuse täideviimise eesmärgist tuleneva ülesande täitmiseks.

Andmete edastamisel kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile lähtutakse süüteomenetluse raames kolmeastmelisest lähenemisest (**täpsemalt IKS §-d 46-50**)

3. Kinnitus, et asutus on võtnud tarvitusele meetmed andmete töötlemise õiguspärasuse tagamiseks ja teostab nende üle piisavat kontrolli.

Juurdepääsuõigus täitmisregistrile antakse kasutajale esitatud taotluse alusel. Taotluse kinnitab taotleja juht, kes vastutab, et taotlejal on tööalaselt ülesannetest lähtuvalt õigus ja vajadus teha kriminaalmenetluste ja rahvusvaheliste päringute raames pangapäringuid. Juurdepääsu õiguse vastavale teenusele ja teenusega seotud rollile kinnitab PPA poolt vastava teenuse eest vastutav ametnik, nt teenuse omanik.

Täitmisregistris tehtavad tegevused on logitud ja annavad päringute osas selge ülevaate ning tehtud tegevused infosüsteemis on kontrollitavad. Päringute tegemisele täitmisregistrist on PPA sisekontrolli poolt rakendatud automaatkontroll. Kontrollitud päringud on logitud X-tee logides. Logidest saame põhjalikuma kontrolli eesmärgil vajalikud vastused. Logidest saame järgmised andmed:

- Päringu tegija;
- Päringu tegija ametikoht struktuuris;
- Isiku andmed või registrikood, kelle osas päring tehti;
- Õiguslik alus;
- Viide õiguslikule alusele.

Politsei- ja Piirivalveameti sisekontrollibüroo teostas seoses täitmisregistri kasutamisega ajavahemikul 01.01.2024-28.02.2025 tehtud pangapäringute osas teenistuslikku kontrolli. PPA hinnangul on nimetatud ajaperioodil tehtud päringud korrektsed ja eesmärgipärased.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Egert Belitšev
peadirektor

Mehis Mets, 4446556, mehis.mets@politsei.ee

